

Řád rozhodčích

Část první Úvodní a všeobecná ustanovení

Čl. 1

Preambule

Řád rozhodčích kuželkářského sportu (dále jen „ŘR“) je souhrn předpisů pro činnost rozhodčích v kuželkářském sportu v České republice. Řád rozhodčích doplňuje Pravidla kuželkářského sportu a Soutěžní řád. ŘR nelze měnit.

Čl. 2

Působnost řádu rozhodčích

- (1) ŘR vydává Výkonný výbor ČKA a řídí se jím veškeré domácí soutěže.
- (2) Výklad ŘR provádí VV ČKA. Jeho stanovisko je konečné a závazné.

Část druhá Rozhodčí

Čl. 3

Náležitosti rozhodčího

- (1) Rozhodčí musí mít platný registrační průkaz, průkaz rozhodčího a před zahájením příslušného soutěžního ročníku musí dovršit 18 let věku.
- (2) Rozhodčí řídí soutěž či utkání v tomto úboru: jednobarevná košile (polokošile), případně i jednobarevný svetr, s odznakem rozhodčího, dlouhé černé kalhoty, resp. (u žen) černá sukně, a sportovní obuv.
- (3) Pokud řídí soutěž či utkání více rozhodčích, musí mít jednotnou barvu úboru.
- (4) Zapisovatel, který plní funkci pomocného rozhodčího, musí mít platný registrační průkaz.

Čl. 4

Delegace rozhodčích a jejich změny

- (1) Rozhodčího deleguje k utkání nebo soutěži řídicí orgán soutěže, pokud nestanoví rozpis soutěže jinak.
- (2) Nemůže-li se rozhodčí dostavit k výkonu funkce v jednorázové soutěži, je povinen oznámit to neprodleně vhodným způsobem řídicímu orgánu soutěže a uveďte důvod své neúčasti. Řídicí orgán zajistí ihned jiného rozhodčího a oznámí to pořadateli soutěže.
- (3) Nemůže-li se rozhodčí z vážných důvodů dostavit k výkonu funkce v dlouhodobé soutěži, je povinen oznámit to neprodleně vhodným způsobem orgánu, pověřenému řídicím orgánem soutěže, případně za sebe zajistit náhradního rozhodčího, který je v seznamu rozhodčích příslušné nebo vyšší soutěže.

Čl. 5

Finanční nárok rozhodčího

- (1) Pokud rozhodčí řídí utkání v předepsaném úboru, náleží mu odměna dle směrnice řídicího orgánu soutěže případně dle Ekonomické směrnice ČKA, náhrada jízdních výdajů a případně náhrada

stravného dle Směrnice o poskytování cestovních náhrad ČKA. Odměna rozhodčího se stanoví v Rozpisu soutěže.

- (2) Použije-li vlastního dopravního prostředku, přísluší mu náhrada jízdních výdajů ve výši jízdného vlakem nebo autobusem.
- (3) Dostaví-li se rozhodčí, který byl k utkání delegován, po uplynutí čekací doby a utkání již řídí oba vedoucí družstev, a prokáže-li, že jeho zpoždění způsobily závady ve veřejné dopravě nebo jiné závažné a prokazatelně doložené okolnosti, náleží mu náhrada jízdních výdajů, případně stravného a převezme řízení utkání. Odměna za řízení utkání mu náleží jen, převezme-li řízení utkání v jeho prvé polovině.
- (4) Neuskuteční-li se utkání z jakýchkoliv důvodů, přísluší delegovanému rozhodčímu pouze náhrada jízdních výdajů, případně stravného. Odměna za řízení utkání mu nenáleží.

Čl. 6

Povinnosti rozhodčího

- (1) Řídit utkání dle Pravidel, Soutěžního řádu, Řádu rozhodčích, rozpisu příslušné soutěže a pokynů řídicího orgánu.
- (2) Seznámit se s rozpisem soutěže nebo utkání, na které je delegován, před jejím zahájením.
- (3) Požádat nejméně 30 dnů před utkáním pořadající oddíl o zajištění noclehu, musí-li v místě utkání přenocovat.
- (4) Dostavit se nejméně 30 minut před stanoveným začátkem utkání na kuželnu a zkontrolovat platnost technického osvědčení drah, připravenost drah, ASK a hracího náradí.
- (5) Zkontrolovat správnost nastavení signalizace přešlapů na každé dráze. Při poruše vypnout signalizaci přešlapů jen na té dráze, kde není funkční.
- (6) Zkontrolovat teplotu v hracím prostoru. Při nezahájení utkání z důvodu nízké teploty, rozhodne o výsledku utkání příslušný řídicí orgán soutěže. Důvod nezajištění předepsané teploty uvede rozhodčí do zápisu o utkání.
- (7) Požádat funkcionáře domácího oddílu o odstranění zjištěných nedostatků a se stavem drah a hracího náradí seznámit vedoucí družstev.
- (8) Vyžádat si od vedoucích družstev úplnou sestavu s uvedením jména trenéra a jeho zástupců, registrační průkazy hráčů uvedených v sestavě. Zkontrolovat správnost údajů opravňujících hráče ke startu. Po skončení soutěže či utkání, vrátit všechny doklady zpět vedoucím družstev. Na základě žádosti vrátí rozhodčí v odůvodněném případě průkaz hráči před skončením utkání, ale vždy až po ukončení startu daného hráče.
- (9) Zkontrolovat předložené pasy ke koulím, prověřit, zda souhlasí jméno majitele a hráče a zda se shodují čísla koulí uvedená v pase a na jednotlivých koulích.
- (10) Zahájit utkání společným nástupem družstev ve sportovním úboru, není-li v rozpisu soutěže stanoveno jinak.
- (11) Před začátkem rozcvičení hráčů na dráze a při každém střídání drah zkontrolovat připravenost a počet koulí zajištěných pořadatelem a koulí s pasem v zásobníku koulí podle nastupujících hráčů. V případě, že se koule nevejdou do zásobníku koulí, zajistit odstranění přebytečných koulí a jejich uložení na bezpečném místě. V případě nedostatku místa v zásobníku koulí rozhodne o snížení počtu použitých koulí s pasem jednoho hráče.
- (12) Před začátkem rozcvičení hráčů na dráze, představit divákům jmenovitě všechny hráče, kteří k utkání či soutěži právě nastupují. Po ukončení jejich startu seznámit diváky s neoficiálním výsledkem jejich startu.
- (13) Kontrolovat během utkání nebo soutěže činnost zapisovatelů, kteří plní funkci pomocného rozhodčího. Pokud zapisovatel neplní povinnosti nebo ruší hráče, má rozhodčí právo jej vyměnit.
- (14) Odložit začátek utkání nebo přerušit utkání pro technickou závadu. Důvod, včetně doby zahájení či doby přerušení, uvést do zápisu o utkání.
- (15) Nepovolit start hráči, který:
 - a) nepředloží platný registrační průkaz,

- b) nastupuje ke startu bez předepsaného sportovního úboru a bez sportovní obuvi,
 - c) hrubě porušuje běžné normy společenského chování.
- (16) Nepovolit v soutěži účast družstva, které není schopno k utkání nastoupit s minimálním požadovaným počtem hráčů – tento počet upravuje obecně Soutěžní řád, popř. upřesňuje rozpis soutěže.
 - (17) Při střídání hráče uvést v zápisu o utkání jméno a příjmení střídaného hráče, jméno a příjmení střídajícího hráče, číslo registračního průkazu a údaj, od kolikátého hodu hru převzal.
 - (18) V záznamu hodů zkontrolovat, zda celkový výkon hráče souhlasí se součtem výkonů v dílčích disciplínách.
 - (19) Zapůjčit vedoucímu domácího družstva na nezbytně dlouhou dobu registrační průkazy hráčů a tím mu umožnit vyplnění zápisu.
 - (20) Umožnit vedoucím družstev po vyžádání shlédnout sestavu a registrační průkazy soupeře.
 - (21) Zkontrolovat správnost a úplnost údajů v zápisu o utkání a uvést v něm stručnou charakteristiku průběhu utkání, pokud se v něm vyskytnou nedostatky.
 - (22) Na požádání předložit vedoucím družstev ke kontrole svůj průkaz rozhodčího a registrační průkaz. Bez platného průkazu rozhodčího nebo registračního průkazu nesmí řídit utkání či soutěž.
 - (23) Po podepsání zápisu o utkání vedoucími družstev, podepsat zápis a ukončit utkání společným nástupem družstev ve sportovním úboru a vyhlášením výsledků, není-li rozpisem soutěže stanoveno jinak. Předat zápis o utkání vedoucímu domácího družstva.
 - (24) Stanoviště rozhodčího při startu hráčů je v prostoru zapisovatelů. Rozhodčí je povinen zaujmout výhodnější stanoviště, domnívá-li se, že hráč přešlapuje na povrch dráhy, nebo že pokládá kouli mimo náhozovou desku. Přitom bere ohled na hrající hráče.
 - (25) Technické výsledky jednorázové soutěže zpracuje hlavní rozhodčí a zašle je nejpozději do tří dnů po skončení soutěže vypisovateli soutěže nebo jiné osobě určené rozpisem soutěže.

Čl. 7

Práva rozhodčího

- (1) Rozhodčí má právo požadovat na pořadateli soutěže přijetí opatření k zajištění bezkonfliktního průběhu utkání či soutěže (např. nesportovní chování diváků apod.). Do doby splnění svých požadavků může utkání přerušit.
- (2) Rozhodčí má právo zakázat trenérovi nebo jeho zástupci další vedení hráče, nerespektuje-li tento Pravidla, Soutěžní řád či pokyny rozhodčího.

Čl. 8

Řízení soutěží

- (1) Převezme-li delegovaný rozhodčí řízení během utkání a při kontrole dokladů zjistí, že některý hráč uskutečnil svůj start v rozporu s Pravidly, Soutěžním řádem, rozpisem soutěže či jiným závazným pokynem řídicího orgánu soutěže, prohlásí jeho start za neoprávněný a výkon anuluje. Závady uvede v zápisu o utkání.
- (2) Řídí-li utkání jeden rozhodčí a potřebuje-li se na kratší dobu vzdálit z kuželny, požádá oba vedoucí družstev, aby ho po dobu jeho nepřítomnosti zastupovali.
- (3) Nemůže-li rozhodčí pro nevolnost nebo jinou indispozici pokračovat v řízení utkání, převezmou jeho úkoly oba vedoucí družstev.
- (4) Rozhodčí, který utkání či soutěž řídí, nesmí v takovém utkání či soutěži zároveň startovat, pokud rozpisem soutěže není stanoveno jinak.
- (5) Byla-li, po vyhlášení výsledku utkání, dodatečně zjištěna chyba v dílčích součtech v záznamech hodů, nelze měnit výsledek utkání. Řídicí orgán soutěže může výsledek soutěže změnit jen při zjištění jiných závažných okolností.
- (6) Při řízení utkání či soutěže používá rozhodčí k upozornění na přestupek žlutou a červenou kartu.

Část třetí

Řízení utkání bez rozhodčího

Čl. 9

Řízení utkání vedoucími družstev

- (1) Nedostaví-li se rozhodčí po uplynutí 15 minut od stanoveného začátku utkání nebo není-li delegován žádný rozhodčí, převezmou řízení utkání vedoucí družstev.
- (2) Vedoucí družstev přebírají práva a povinnosti rozhodčího v rozsahu stanoveném v Řádu rozhodčích.
- (3) Na dvoudráze řídí utkání na dráze č. 1 vedoucí domácího družstva, na dráze č. 2 vedoucí hostujícího družstva.
- (4) Na čtyřdráze řídí utkání na drahách č. 1–2 vedoucí domácího družstva, na drahách č. 3–4 vedoucí hostujícího družstva.
- (5) Na šestidráze řídí utkání na drahách č. 1–2–3 vedoucí domácího družstva, na drahách č. 4–5–6 vedoucí hostujícího družstva.
- (6) Oba vedoucí družstev přejímají všechna práva a povinnosti rozhodčího a své oděvy podle možnosti přizpůsobí sportovnímu prostředí.
- (7) Společně zkontrolují doklady hráčů, domácí hostům a naopak, a předají si vzájemně sestavy družstev.
- (8) Vedoucí domácího družstva zabezpečí vyplnění zápisu o utkání. Oba vedoucí jej zkontrolují a podepíší, převzetí řízení utkání zaznamenají v zápise o utkání.
- (9) Zahájení a ukončení utkání provede vedoucí domácího družstva.
- (10) Vedoucí družstev nemají nárok na odměnu za řízení utkání.

Část čtvrtá

Delegát

Čl. 10

Statut delegáta

- (1) Řídící orgán soutěže je oprávněn vyslat k soutěži delegáta, který bude dozírat na dodržování sportovně technických předpisů.
- (2) Delegáta deleguje písemně předseda STK dle svého vlastního uvážení. O jeho delegování nemusí předem nikoho uvědomit.
- (3) Prezident (předseda), viceprezident (místopředseda), předseda STK a předseda KR příslušné asociace nebo svazu jsou automaticky oprávněni vykonávat funkci delegáta. Nesmí však současně při této soutěži vykonávat jinou funkci (např. rozhodčího, trenéra, hráče atd.).
- (4) Náklady spojené s činností delegáta svazu hradí vypisovatel soutěže. Delegátu přísluší náhrada jízdních výdajů dle platných předpisů ČKA, případně stravné a odměna ve stejné výši jako rozhodčímu utkání.

Čl. 11

Povinnosti delegáta

- (1) Delegát je povinen dostavit se k utkání dle pokynů předsedy STK.
- (2) Delegát, s výjimkou funkcionářů uvedených v čl. 10 odst. 3, je povinen prokázat se na požádání rozhodčímu utkání i vedoucím zúčastněných družstev svým delegujícím dopisem.
- (3) Delegát nesmí žádným způsobem zasahovat do průběhu utkání. Na zjištěné nedostatky může upozornit rozhodčího, ale nesmí na něm požadovat změnu jeho rozhodnutí. Je nepřípustné, aby současně vykonával funkci rozhodčího utkání.

- (4) Do tří dnů po skončení soutěže, ke které byl delegován, zašle předsedovi STK hodnotící zprávu, ve které uvede všechny podstatné události a skutečnosti, které zjistil.

Čl. 12

Práva delegáta svazu

- (1) Delegát je oprávněn samostatně zkontrolovat připravenost kuželny k utkání, stav ASK a hracího náčiní.
- (2) Delegát je oprávněn zkontrolovat náležitosti všech účastníků utkání, tj. družstev (hráčů a trenérů) i rozhodčího.
- (3) Delegát je oprávněn požadovat na rozhodčím zdůvodnění jeho postupu.

Čl. 13

Závěrečná ustanovení

- (1) Ruší se platnost Řádu rozhodčích z 1. července 2010 a všech jeho doplňků a změn.
- (2) Tento Řád rozhodčích nabývá účinnosti od **1. září 2015**.